

"Vår främsta uppgift är att lyssna på universum"

Av Peter Pettersson

Iförra numret av AO kunde vi läsa om vad fransmannen Alfred Tomatis, forskare i förhållandet mellan hörseln, psyket och rösten, hade kommit fram till i sina undersökningar och sin terapeutiska verksamhet. Här följer nu några andliga aspekter av hans erfarenheter.

medvetandet, menar Tomatis.

Tomatis har också funnit en annan koppling mellan indiskt vetande och sin forskning. Han har noterat att när människor lyssnar till klassisk musik så lutar de ofta huvudet en aning framåt så att den högsta punkten på huvudet pekar rakt uppåt. Denna punkt kallas inom Nada Yoga-traditionen för *bindu* och sägs vara det center där *nada* eller ljudet, når kroppen. Tomatis menar också att denna ställning påminner om bilden av

Lyssnandet är en aktiv och medveten handling som kräver koncentrations- och fokuseringsförmåga. Men vad som dessutom krävs, menar Tomatis, för att lyssnandet skall bli så effektivt som möjligt, är att vi intar en upprätt kroppsställning. Enligt Tomatis har denna kunskap funnits i flera andliga traditioner världen över sedan årtusenden tillbaka. Ett exempel på detta är den indiska yogatraditionen, där man t ex inom Mantra Yoga lär ut att effekten av att upprepa ett mantra, en mental ljudstavelse, helt är beroende på

hur väl man intar kroppsställningen. Tomatis säger:

"Vad de kände till i de äldre kultureerna var att när du uppnår den perfekta kroppsställningen för lyssnandet så sträcker sig kroppen ut och bokstavligt talat införlivar alla ljud som kommer utifrån. Människan identifierar sig med sig själv, känner sig själv och kommer i kontakt med själv både utifrån och inifrån."

Genom denna kombination av lyssnande och en korrekt kroppshållning möjliggör vi på bästa sätt för ett vidgande av

Buddha där han sitter och lyssnar till "universums ljud".

Nada Yoga har som mål att uppnå förening med den högsta medvetandenivån genom att gradvis uppmärksamma allt subtilare ljud. Först lyssnar man till de yttre fysiska ljuden för att slutligen nå fram till *Para Nada*, det inre transcendent, ursprungliga ljudet, varur hela skapelsen framkommit.

Denna stegvist stigande fokusering på allt subtilare ljud kan sägas vara i analogi med Tomatis påstående att de olika frek-

venser som finns i en människas röstomfång speglar den människans fysiska, psykiska och andliga tillstånd. Frekvensområdet mellan 125 och 1 000 Hz motsvarar vad som händer i kroppen och i det undermedvetna. Mellan 1 000 och 3 000 Hz finns de frekvenser som har att göra med det artikulerade talet, logiken, det medvetna egot och den vardagliga kommunikationen. De högre förmågorna som intuition, en människas ideal och förväntningar avspeglar sig i området mellan 3 000 och 8 000 Hz.

Resonans

I sin självbiografi *The Conscious Ear* skriver Tomatis:

"...en god röst är en som får kroppen hos lyssnaren att uppleva behagliga vibrationer. Att lyssna till någon som sjunger är att ingå i en gemensam vibration. Varför? Jo, helt enkelt därför att när man producerar ljud får man den omgivande luften att vibrera. Lyssnaren som befinner sig i denna lufttryck kommer att märka att hon blir "skulpterad" av vibrationerna. Att lyssna till någon som sjunger, spelar eller talar är att låta sig bli satt i vibration med henne."²

Detta fenomen då en människa kan påverka en annan, och som inom akustiken kallas att vara i resonans med något, kan upplevas både positivt och negativt av den påverkade. Tomatis ger ett exempel på det senare: när vi lyssnar på en mindre bra sångare blir vi lätt aggressiva, vi drar ihop struphuvudet och vi spänner oss precis som sångaren själv gör.

På samma sätt som resonans sker på det fysiska planet kan den också ske på det andliga planet. Den lyssnande människan placerar sig i en upprätt kroppsställning och ingår i en "gemensam vibration" med universum. Hon låter sig bli "skulpterad" och satt i vibration med det gudomliga.

Lydnad

Att sträcka sig ut mot det man lyssnar till heter på latin *ad audire* och har i franskan blivit till ordet *obéir* och i engelskan *obey* som båda betyder lyda. Att lyda eller att sträcka sig ut mot det man lyssnar till är för Tomatis den mesthängivna formen av lyssnande. Tyvärr, menar han, har denna positiva betydelse av ordet lyda gett vika för en mer negativ.

Vem är det då vi skall sträcka oss ut mot? I Tomatis mening gäller det inte bara att kommunicera med andra människor utan med hela universum. Det är det enda universum egentligen begär av oss - att bli uppmärksammat. Vår främsta uppgift här på Jorden, säger Tomatis, är att sträcka oss

Ett belysande exempel på hur vår hörsselförmåga påverkar vår kommunikationsförmåga är denna anekdot från Tomatis.

Varje människa hör och uppfattar ljud på ett specifikt sätt som grafiskt kan beskrivas med ett sk audiodiagram eller en hörselkurva. Efter år av undersökningar kunde Tomatis, med en uppfinning kallad Det elektronisk örat, ändra en försökspersons hörselkurva. Han gjorde då ett enkelt försök med två munkar. Först fick de hörselkurvor som var identiska, varefter han bad dem diskutera ett mycket känsligt teologiskt problem. Därefter lät han dem prata om vädret samtidigt som de fick två helt olika hörselkurvor. Vad hände? I det första fallet var de ense på varje punkt under diskussionen, i det andra började de bråka efter mindre än en kvart!

Vad är vi egentligen överens om och vad får oss att bli oense, undrar Tomatis? Ω

ut mot eller hängivet lyssna till universum och vad det har att säga oss och att låta dessa ord tala genom oss på ett så korrekt sätt som möjligt. Och om vi gör det så finns det inga gränser för vad vi kan bli eller åstadkomma.

Om man studerar Bibeln finner man att ordet lyssna är ett av de mest förekommande och Tomatis menar att det judiska folket är det folk som längst har vistats i den "lyssnande dimensionen". Den hellenistiska kulturen däremot hade synen som den grundläggande metaforen. Senare i Nya Testamentet möter vi, anser Tomatis, den perfekta lyssnaren som inte förvränger Faderns ord - Jesus Kristus. Ω

¹ Wilson, Tim: "Chant: the Healing Power of Voice an Ear", i Music: physician for the times to come: Campell, Don (Editor), Quest Books, 1991, s 16

² Tomatis, Alfred: *The Conscious Ear*, Station Hill Press, 1991, s 46-47.

Övriga källor: Schwager, Raymund SJ: *Hearers of the Word*, Tidskriften Bindu, nr 8-97

Forts. Livets mönster

som verkade bekant. Till slut ser hon en man som delar ut reklamblad och hon känner genast igen honom, men han hinner försvinna innan hon når fram till honom. När hon får se reklambladet ser hon mönstren hon sett i sin egen upplevelse och då vet hon att hon bara måste träffa honom. Innan dagens slut får de en intensiv halvtimme tillsammans innan Evas grupp måste åka vidare.

Mannen, som heter Simon, hade haft en liknande upplevelse som Eva och nu reste han runt för att leta efter sin själsfamilj och de han skulle arbeta tillsammans med för att sprida mönstren.

Samarbetet börjar

Det dröjde inte länge innan Simon var i Sverige och samarbetet var i full gång.

- Simon berättade det jag hade förstått: att han sprider de här mönstren genom sina målningar, att min uppgift är att sprida dem med ord och känslor och att det finns en person som skall göra musik av dem, men den personen visste han inte vem det var. "Jaha, det är därför jag har drömt om Niklas som är yrkesmusiker", sa jag.

Niklas Holmberg var en av Evas barnomsksamrater som hon inte haft kontakt med på många år. Hon ringde upp honom, utan att få svar. Samma dag går hon för ovanlighetens skull ut med några vänner och på andra sidan bardisken står Niklas.

- När han såg mönstren hörde han toner på en gång, säger Eva.

Tillsammans har Niklas och Eva byggt upp en föreställning i ett helsvart rum, ett kosmos, där de neonfärgade mönstren svävande skall röra sig i rymden. Eva kommer att framföra sina dikter till Niklas musik och eventuellt kommer en dansare att tolka mönstren på sitt sätt. Musiken och dikterna spelas även in på en CD-skiva som beräknas vara klar i januari när föreställningen som de kallar *Återaktiveringen* visas.

- Vi lever i glömska, men hur skall vi veta att vi lever i glömska när vi inte kommer ihåg vilka vi är, frågar sig Eva.

Efter de här upplevelserna har Eva själv börjat komma ihåg att hon i hela sitt liv fått undervisning och vägledning på nätterna och i sitt inre fick hon se att hon redan för 10 år sedan blev förevisad sin livsuppgift, men då trodde hon bara att det var en speciell dröm.

Vilka är det då hon får undervisning av?

- Det kan vara olika. Jag känner mig väldigt nära plejaderna och jag har ett namn på ett solsystem, men jag vill fortfarande behålla det för mig själv.

Närmare besked än så vill hon inte ge just nu. Ω